

ПЕТРО ЛОЙТРА – ОБЛАГОРОДЖЕНИЙ ПІСНЕЮ

«Йому давно вже личить бути заслуженим діячем мистецтв України», – так вирішили ширі любителі поезії та музики, які зібралися в літмузеї в середині жовтня на творчу зустріч із композитором і виконавцем з Малої Виски Петром Лойтрою. Поки збиралися, слухали записи окремих його пісень у виконанні відомих співаків України та переглядали два десятки створених гостем пісенників, які по закінченні заходу автор подарував присутнім. На концерт Петро Леонідович приїхав з усією родиною: дружиною Тетяною, сином Сергієм та донькою Мар'яною, з якою заспівали дуетом пісню на вірші В. Яремчука «Листопад».

Близько двох десятків пісень виконав гість – патріотичних («Це ми... отамани» – на вірші Василя Бондаря та «Ветерани» – на вірші Миколи Левандовського), родинних – на мої та Анатолія Кримського поезії, ліричних – створених з Миколою Головановим, і жартівливих. Були й дві наші спільні прем'єри – «Незабудко, не забудь!» (болгарські мотиви) і «Тернівочка» (про вічних героїв пісень – кумів), написана прямо в гостях у родині Лойтрів.

Присутні поети дарували композитору свої вірші – в надії на нові пісні. А від родини Лойтрів, окрім еха пісень та грона фото, залишились висаджені на садбі Карпенка-Карого хризантеми. А ще – неймовірно розкішний подарунок – два старовинні українські рушники, які можна вважати «літературними», бо на них – слова пісень і приказок...

Дякуючи за добрий настрій, директорка музею Лариса Хосяїнова запропонувала продовжити серію таких зустрічей літньої пори у Карпенковому саду, на що Петро Лойтра радо відгукнувся. А поки, в осінньому саду, наш гість, відповів на запитання музейного проєкту «Відкриті сторінки душі». І ось про що дізналися.

Кілька років ми наближались до цієї зустрічі в літмузеї. У нас багато спільних спогадів, пов'язаних з літературою і мистецтвом. Разом брали участь у «Вересневих самоцвітах» в Арсенівці, ювілеях братів Бровченків, Валентини

Кондратенко-Процун, творчих заходах у районній бібліотеці Малої Виски. Були зустрічі у філармонії на Всеукраїнських фестивалях «Калиновий спів» серед кипучих цвітом травнів. На фестивалях «Долинський листопад» він, тоді директор Маловисківської дитячої школи мистецтв, з колегами успішно представляв свою творчість. А журі, до складу якого входила і я, одногolosно і не раз присуджувало маловищанам перші місця або «Гран-прі».

Останнім часом більше зустрічаємось у Кропивницькому: то в міжобласному клубі авторської пісні й поезії «Байгород», то в науковій бібліотеці імені Дмитра Чижевського, де за його участі 2019-го року болгарська община «Нашите хора» провела зустріч із двома творчими одеситами – Віталієм Бошковим і Дмитром Шуптою, членами Національної спілки письменників України, поетами й перекладачами, в тому числі з болгарської. Із Дмитром Шуптою Петро Лойтра співпрацює більше двадцяти років. Разом створили понад дві сотні вокально-музичних творів.

Давно і плідно працює Петро з кропивничанами, чернігівцями, що й продемонстрував під час авторського концерту в літературному музеї.

Хто ж він – герой моє розповіді?

Після закінчення музично-педагогічного факультету Кіровоградського державного педагогічного інституту ім. О. Пушкіна за направленням з 1979 року працював учителем музики і співів у Маловисківській СШ № 3. Потім – служба в армії. У 1981 році повернувся до школи, де працював до 1994-го. Перейшов на роботу до Маловисківського Будинку школяра на посаду керівника музичних гуртків. Його учні ставали переможцями конкурсів, а виступи фольклорного дитячого колективу неодноразово показувало Кіровоградське обласне телебачення.

З 2005 по 2016 рік працював на посаді директора Маловисківської дитячої школи мистецтв. Викладач вищої категорії, має педагогічне звання «Викладач-методист». Займався громадською роботою – обирався депутатом районної ради. Згодом, на пенсії, працював учителем музичного мистецтва в сільських школах району.

Він автор пісень, пісенних збірок, вокальних циклів на вірші відомих українських поетів Т. Шевченка, А. Малишка, Є. Маланюка; поетів Д. Шупти і О. Попова (Одеса); С. Дзюби (Чернігів), М. Луківа, С. Кас'яненко, Л. Костенко, В. Ковтуна (Київ); А. Авнабова (Миколаїв); Ф. Степанова (Сімферополь), М. Бутенка (Санкт-Петербург); Ф. Рогового і Ю. Рогового, Н. Май (Полтава), М. Курінної, А. Савранської, В. Бур'яна, В. Фесенко, В. Фесуненко, Я. Яр, В. Оніщенка (Черкаси), А. Царук, А. Корінь, В. Погрібного, С. Барабаш, А. Черниша, А. Кримського, І. Кримської, В. Бондаря, В. Яремчука, Г. Ліщенюка, С. Шевченко, В. Тільнова, В. Кондратенко-Процун (Кропивниччина) та інших.

Його пісні та статті про пісню друкувалися в збірках, виданнях наукових конференцій, у міжнародних, всеукраїнських газетах, журналах. Про творчість земляка обласне телебачення зняло два музичні фільми «Камертон душі», та «Мелодії любові».

Твори композитора звучать в Україні, Білорусії, Данії, Бельгії, Росії, Аргентині; увійшли до репертуару: народних артистів України Володимира Турця і Світлани Мирводи (Київ), заслужених артистів України Семена Торбенка (Київ), Володимира Стратьєва (Кропивницький), заслуженого працівника культури України Ореста Мартиніва (Крим), чоловічого гурту «Манжари», тріо «Жайвір», Тетяни Корчовної (м. Корсунь-Шевченківський), Валентини Гринюк (Польща), чоловічого квартету «Джерело» (м. Чорнухи, Полтавська обл.), народної самодіяльної хорової капели (м. Мала Виска), Віктора Шевченка (сміт Олександрівка), ансамблю обласного управління внутрішніх справ м. Миколаєва. Пісні, написані для дітей, неодноразово ставали переможцями міжнародних, всеукраїнських та обласних конкурсів і фестивалів.

Але він не тільки там, де можна розраховувати на успіх і чекати славу. Популяризація пісні й музики – це стан, у якому Петро живе. Композитор та виконавець, крім концертних виступів, зустрічається з учнями шкіл, має творчі вечори, презентації книг. На жаль, в Україні не дуже поширене меценатство, коштів на розвиток культури та мистецтва в держбюджеті і органах самоврядування не вистачає. Не вміємо ми шанувати таланти, допомагати їм. Тож і П. Лойтра, як і багато хто з митців, розраховує в першу чергу на себе. Переважно власним коштом видані пісенні збірки: «Даруємо пісню», «Простелю рушник» (1997), «Мого серця таїна», «Вічний спомин» (1998), «Лебеді Зеленої Неділі», «Загадаю щастя на світанні» (1999), «Зорі падають в серпні», «Не покидай мене, мій цвіте» (2000), «Пісенні причали» (2002), «Сріблястий вітрильник», «Мелодії любові», «Граї, козацька кобзо!» (2004), «Калинові обрії» (2009), «Семен Коваленко» (2010), «Лицар моря», «Ти у мене одна» (2012), «Пам'ятаєш, брате?» (2014), «Сповідь» (2016), «Відплива корабель від причалу», «Конотоп» (2017), «Лицарі козацького чину» (2018), «Роса на трави впала» (2019), «Тарасове відлуння» (2019).

Щодо останньої книги – це чергова спільна збірка Д. Шупти і П. Лойтри, видана у видавництві «УкрСіч» в Києві. У позитивній рецензії на цю збірку відомий поет-пісняр, письменник і перекладач, член НСПУ Сергій Дзюба з Чернігова наголошує, що створено новий гідний уваги цикл пісень про Т.Г. Шевченка, які можуть звучати у виконанні ансамблів і сольо.

Тепле слово про земляка, колишнього свого учня, сказав у передмові до його пісенника заслужений працівник культури України Павло Бровченко, який зазначив, що Петра Лойтру «Господь облагородив піснею». А Сергій Дзюба, президент Літературно-мистецької академії, наголошує на одному з напрямків, у якому працюють співавтори – це показ української невмирущості. Бо зливаються в натхненні високім поезія з музикою, коли звучить ідея:

*Із давнини прасивої донині
Від нас вони відгонять каламуть, –
Мелодії Тараса Україні
Вже двісті років спати не дають...*

Спілкуючись з П. Лойтрою, почула чергову радісну новину: вони з Д. Шуптою взяли участь у ХХ загальнонаціональному конкурсі «Українська

мова – мова єднання», який проводили в Одесі Причорноморська академія мовних технологій та комунікацій етносів і Національна спілка журналістів України. І який ви думаєте був результат? Правильно – диплом лауреатів конкурсу за літературне і музичне видання вокальної збірки «Тарасове відлуння». Радіймо і пишаймося черговим внеском земляка у скарбницю музичної Шевченкіани.

Та все це – лише одна грань таланту П. Лойтри. Тихий, скромний, спокійний, веселоокий, він бере активну участь у громадському житті.

Петро Леонідович не лише композитор, автор і виконавець, лауреат Всеукраїнських конкурсів і фестивалів, а й член Всеукраїнської спілки письменників-мариністів України (2010), помічник Гетьмана Чорноморського Козацького Війська з питань козацької національно-патріотичної творчості, генерал-осавул Українського Чорноморського козацтва, академік Міжнародної літературно-мистецької Академії України (2018), член Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнська асоціація ветеранів-підводників» (2014); лауреат міжнародних літературно-мистецьких премій: ім. Івана Мазепи (Одеса, 2011), ім. Володимира Винниченка (Український фонд культури України; Київ, 2014), ім. Пантелеймона Куліша (Київ, 2018), ім. Григорія Сковороди «Сад божественних пісень» (Луцьк, 2018), ім. Миколи Гоголя «Тріумф» та ім. Василя Симоненка (Чернігів, 2019). Нагороджений козацькими орденами «Іван Мазепа», «Лицар України», Почесним Знаком командуючого ВМС України «За заслуги перед Військово-Морськими Силами України», Відзнакою Державного Комітету України у справах сім'ї та молоді, міжнародною медаллю «Олександр Довженко», медаллю «До 100-річчя з дня народження О. Маринеско» (про легендарного героя-підводника розповідає вокальна поема «Лицар моря»). З 2020 року – голова журі Міжнародного конкурсу авторської пісні імені Василя Симоненка.

... Петрові Лойтри за 60. Ювілей і вихід на пенсію пройшов непоміченим – у будніх клопотах. Маючи стільки заслуг, хтось би, забронзовівши, спочивав на лаврах. А він, знай, працює, ніколи й підсумки підбивати та перераховувати успіхи. Тож наші оплески були нагородою і визнанням.

Антоніна Корінь, науковиця
літературно-меморіального музею
І.К. Карпенка-Карого
міста Кропивницького

Опубліковано:
газета «Народне слово»,
№ 46 від 18.11.2021